

Tzun Ch.

METHODOLOGY OF INTERCULTURAL DIALOGUE ON THE EXAMPLE OF TEACHING THE SELECTIVE COURSE «CHINESE FOLK MUSIC» TO STUDENTS OF A MUSICAL AND PEDAGOGICAL UNIVERSITY

The peculiarities of the elective subject «Chinese national music» which are aimed to form integrated view about the culture and traditions of the Chinese people are considered. The special methods, used during the development of this course, which have the purpose to raise the level of effectiveness of studying peculiar features of the Chinese national music by the students, are analyzed.

УДК 372. 81: 378.4 (043)

Янковський С.В.

Маріупольський державний університет

ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Сучасний університет перетворюється на простір, в якому процес навчання має сприяти індивідуальності, самостійності, людяності. В сучасних спільнотах університет – це місце, де народжуються ідеї, а ті, хто працюють і вчать в університеті, мають їх поцінувати і використовувати.

В сучасному світі поцінують ідеї. Вони навіть отримують певне вираження у вартостях. Інтелект утверджує нове розуміння власності, в якому ідеї прирівнюються до речей. Від тому від сучасної людини вимагається не стільки знання ідей, скільки уміння породжувати ідеї і провокувати ідеї. Це вимагає від вищої школи інтеграції до фахових навичок когнітивних і творчих здібностей особистості. Але такий підхід має наслідком і зміни у системі знань, які має опанувати сучасний фахівець.

Навчання філософії визначає одну із фундаментальних засад університетської освіти. Навчання філософії сприяє формуванню людей, які мислять незалежно та розважливо. Важливість викладання філософії неодноразово підкреслювалась на міжнародному рівні, у тому числі ООН. Серед тих, що мають значення для філософської освіти в Україні актуальне значення має реалізація принципів Паризької декларації із питань філософії 1995 р. та міжсекторальна стратегія в області філософії Виконавчої ради ООН із питань освіти, науки та культури 2005 р. Універсальність філософської освіти зумовлюється тим, що філософські проблеми мають загальну значущість для життя та самого існування людини, вони сприяють порозумінню та вирішенню питань взаємодії між людьми та спільнотами. Філософія відіграє особливу роль у формуванні громадянської відповідальності на основі принципів демократії та відкритості.

Роль філософії визначається тим фактом, що її вплив на формування громадянина зумовлюється не тільки значенням філософських проблем, дискусій, важливістю філософського аналізу і досвіду, а й унікальністю всієї системи філософських знань. Почнемо із певних зауважень І. Канта, зроблених в «Архітектониці чистого розуму» [1,462-466]:

Знання стають наукою у тому разі, якщо їх викладають систематично.

Систематична єдність знань засновується на цілях розуму.

Межі знань визначені *a priori* ідеєю.

Знання не прирощується зовні, а має зростати із середини (*per intussusceptionem*).

Хибним видається нагромадження знань відповідно до цілям, які виникають емпірично. Наукові знання мають відповідати не емпіричним, випадковим цілям, а із внутрішньої, визначеної ідеєю розуму єдності. Ідея, навколо якої утверджуються різноманітні частини цілого, науки, не є зовнішньою, вона міститься в середині і, навіть, може бути незрозумілою. Засновники та послідовники науки можуть не усвідомлювати ідеї, навколо якої тривають їх пошуки. Зміст, систематична єдність і межа науки можуть залишатися нез'ясованими.

Об'єктивність знань може і має розглядатися незалежно від його суб'єктивного змісту. Утім із суб'єктивної сторони всі знання належать або до історичного, або до раціонального. Між ними існує фундаментальна відмінність: історичне знання є знанням

із наданого (*cognitio ex datis*), а раціональне із принципів (*cognitio ex principis*). Історичне знання завжди є отриманим зовні. Засобами заучування, безпосереднього досвіду, оповідання, настанови. Той хто використовує історичне знання завжди знаходиться в межах більш-менш засвоєного змісту. Якщо він зіткнеться із протилежною думкою, запереченням, спростуванням, він не буде знати, яким чином рухатися далі. Раціональне знання вимагає творчої здатності особистості до оновлення. Первні раціонального знання знаходяться у власному розумі самої людини. Вони знаходяться в загальному джерелі людського розуміння, вони поряд із тими принципами, які здатні породжувати критику і навіть заперечення того, що має вивчатися.

Всі знання, які ми називаємо знаннями розуму належать до царини або філософії, або математики. Знання філософії, як і будь яке інше може бути історичним із суб'єктивної точки зору. Математика із суб'єктивної точки зору не може бути історичною, бо вимагає конструювання, тобто уміння використовувати принципи, а не слідувати настановам.

Застосування принципів в математиці не вміщує ілюзій і хиб, не підлягає сумніву і запереченням, тому математиці можна навчити. Вчитель може навчити математиці. Філософії можна навчити лише історично, раціонально можна передати учневі лише уміння філософствувати.

Філософствувати означає мати у своєму розумі прообраз критики всіх спроб філософствувати. Це надає можливість оцінки будь якої суб'єктивної філософії. Філософія як навчання завжди залишатиметься копією такого прообразу. В кожному випадку вона буде відповідати індивідуальній межі розуміння. Тому, хто навчає філософії і тим, хто її намагається вивчати, слід пам'ятати, що відповіді на те, де вона, філософія, хто опанував нею, і за якою ознакою її можна впізнати – всі ці питання не матимуть відповідей. Утім в історії філософії ми маємо численні приклади слідування принципам розуму. Людський розум завжди матиме право досліджувати ці принципи від їх джерел та первнів із правом сприймати їх або відхилити. Викладання філософії не філософія і викладач філософії не філософ. Утім критерії філософії як «школи» розуміння можуть бути визначені наступним чином, оскільки вони представлені логічною довершеністю знання, яка нічому не служить, і представляє використання розуму *in concreto*. Сам філософ є первообразом мудрості, втіленням злетів і занепадів людського розуміння. Філософія не є, а постає осягненням цілей людського розуму (*teologia rationis humanae*). Осягнуті людським розумінням цілі мають два предмети – це природа та свобода. Перша належить до знання про те, що існує, інша про те, що має бути. Іронія долі полягає у тім, що те, що існує в своєму існування залишатиметься непізнаним, а те, що має бути має залишатися тим, що не є. Отже, якщо поставити питання про історичну сутність філософії, то слід відповісти, що в природному сенсі людського розуміння філософія завжди залишається примиренням із нездоланим і протистоянням пригніченню.

Таким чином, сучасний університет перетворюється на простір, в якому процес навчання має сприяти індивідуальності, самостійності, людяності. В сучасних спільнотах університет – це місце, де народжуються ідеї, а ті, хто працюють і вчать в університеті, мають їх поцінувати і використовувати.

Література

1. Кант И. Критика чистого разума [перевод с немецкого Н.О. Лосского] / И. Кант. – СПб: ТАЙМ-АУТ, 1993. – 477с.

Yankovsky S.

TEACHING PHILOSOPHY AT A CONTEMPORARY UNIVERSITY

Contemporary University has been transformed into the field with the process of teaching that contributes to forming individuality, self-determination and humanism. The University in modern society is a place where ideas and concepts are originated; and those who work and study there should have all necessary skills to appreciate and use them.

94
H 34

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
АТ «СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ»
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ РЕСПУБЛІКИ КІПР
ЄВРОПЕЙСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
ФОНД «АНАСТАСІОС Г.ЛЕВЕНДІС» (РЕСПУБЛІКА КІПР)
ЯННІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
МЕССИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ІТАЛІЙСЬКА РЕСПУБЛІКА)

Міжнародна науково-практична конференція

Наука та освіта в сучасному університеті в контексті міжнародного співробітництва

(присвячена 20-ій річниці Незалежності України)

23-25 травня 2011 року

Збірник матеріалів конференції

110995
955011

Довідково-бібліографічний
відділ МДГУ

ЖК

Державний гуманітарний
університет
БІБЛІОТЕКА
м. Маріуполь

Україна – Маріуполь – МДУ